



شاخصه اصلی زمان امام زمان(عج) اعتدال است/ منجی تقریباً در همه ادیان مطرح شده است

یک استاد دانشگاه با بیان اینکه بحث منجی تقریباً در همه ادیان اعم از وحیانی یا غیروحیانی وجود دارد، گفت: براساس نهج البلاغه شاخصه اصلی زمان امام زمان(عج) اعتدال است که در آن «هوی»، به «هدی» تبدیل می شود.

یک استاد دانشگاه با بیان اینکه بحث منجی تقریباً در همه ادیان اعم از وحیانی یا غیروحیانی وجود دارد، گفت: براساس نهج البلاغه شاخصه اصلی زمان امام زمان(عج) اعتدال است که در آن «هوی» به «هدی» تبدیل می شود.

دکتر بخشعلی قنبری، عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی در گفتگو با خبرنگار مهر در مورد منجی‌گرایی در ادیان مختلف گفت: بحث منجی تقریباً در همه ادیان اعم از وحیانی یا غیروحیانی وجود دارد، حتی در ادیانی که وحیانی نیستند هم منجی‌شناسی کاملاً طرح شده است. حداقل به اعتقاد بعضی‌ها، دینهای هندو و بودا، وحیانی نیستند، اما هر دوی این دینها معتقد هستند که در آخرالزمان شخصی می آید و تقریباً همان کارهایی را انجام می دهد که منجی ادیان سامی(وحیانی) انجام می دهد.

وی افزود: در دین بودایی، بوداهایی هستند که در آخرالزمان به ظهور می رسند یا در هندوئیسم هم می گویند «171#& کریشنا»؛ تجلی‌های مختلفی دارد. آخرین تجلی «171#& کریشنا» در آخرالزمان است تا انسان را نجات دهد و تقریباً همان کارهایی را انجام می دهد که منجی‌های ادیان وحیانی مانند اسلام، مسیحیت و حتی زرتشتی انجام می دهند.

این محقق و کارشناس تصریح کرد: بحث منجی‌گرایی در ادیان وحیانی هم کاملاً روشن است. در تمام ادیان وحیان، بحث منجی‌شناسی یا منجی آخرالزمان کاملاً مطرح شده است. در دین یهود، مسیحیت زرتشتی و اسلام مطرح شده است و هر کدام هم اصطلاحات خاص خود را دارند. طبیعی است که در دین اسلام هم منجی مطرح شده که بنا بر اعتقاد ما منجی یا مهدی آخرالزمان نامیده می شود.

قنبری با اشاره به اینکه در اسلام دو نگرش به منجی آخرالزمان وجود دارد که یکی متعلق به شیعه و یکی هم متعلق به اهل سنت است، اظهار داشت: تفاوت این دو فرقه این است که ما شیعیان معتقدیم منجی اکنون وجود دارد و به دنیا آمده است اما اهل سنت معتقدند هنوز به دنیا نیامده است و به دنیا خواهد آمد. اما کارکردهای هر دوی اینها یکی است: یعنی هم اهل سنت معتقد هستند که در آخرالزمان به دنیا می آید و ظهور می کند و همان کارهایی را انجام می دهد که ما معتقدیم. اما ما معتقدیم که اکنون به دنیا آمده و در غیبت به سر می برد و زمانی این غیبت، به ظهور و حضور می رسد و دوباره همان کارها را انجام خواهد داد.

این پژوهشگر نهج‌البلاغه در مورد مهدویت در نهج‌البلاغه بیان کرد: در نهج‌البلاغه نکته عمیقی در مورد مهدویت مطرح شده است و آن این است که حضرت می فرمایند: در آخرالزمان «171#& يعطف الهدي علي الهوي إذا عطفوا الهوي علي الهدي»؛ در این دو جمله چهار کلمه کلیدی وجود دارد که خیلی مؤثر است.

وی افزود: شاخصه اصلی ظهور امام زمان(عج) در اسلام این است که در آن «171#& هوی» به هدایت تبدیل می شود، چنانچه قبل از آن زمان هدایت به «171#& هوی و هوس» و ... فرو کاسته شده است. کلمه «171#& هوی» به معنای پائین افتادن است، یعنی پست شد. اینجا کلمه هوی را در مقابل هدی قرار داده است. بنابراین مهمترین نکته اش این است که در آخرالزمان زمینه برای هدایت از هر نوع فراهم می شود.

قنبری بیان کرد: واقعیت این است که وقتی [#171'هوی](#) و [#171'هدی](#) را به لحاظ معناشناختی در نهج‌البلاغه مورد بررسی قرار می‌دهد اتفاقاً این دو کلمه از مفاهیم متقابل در نهج‌البلاغه هستند، یعنی هوی و هدی در مقابل هم قرار گرفتند. جالب است که وقتی کلمه تقوی را هم در نهج‌البلاغه بررسی می‌کنید [#171'تقوی](#) هم یکی از جانشین‌های هدی است و وقتی امام علی(ع)، تقوی را مورد بررسی قرار می‌دهد. تقوی آن قوه‌ای از انسان است که باعث می‌شود انسان بر اساس اعتدال حرکت کند. پارادایمی که امام علی(ع) راجع به تقوی می‌آورد، این است. می‌فرمایند: [#171'تقوی](#)؛ مانند اسب رامی است که انسان سوار آن می‌شود و افسار به دست اوست و انسان را به فلاح و رستگاری و هدف می‌رساند، اما در مقابل [#171'هوی](#)؛ اسب افسار گسیخته و چموشی است که افسار آن دست راکبش نیست و عن‌قریب است که او را بر زمین زند؛ چه رسد که بر روی او لگد کوبد.

وی با تأکید بر اینکه بنابراین شاخصه اصلی زمان امام زمان(عج) اعتدال است، گفت: این اعتدال در همه عرصه‌های زندگی ظهور و بروز دارد. مثلاً در اخلاق، دینداری، امنیت، تحقق مطلوب‌های روان‌شناختی و تحقق مطلوب‌های اخلاقی و ...؛ همه اینها در ظل و سایه اعتدال تحقق پیدا خواهد کرد.